

Brieven vande overkant

van vrijheid, liefde en transformatie

O s h o

Weten is de dood van het ego

Het regende vannacht. De straten zijn nat, de wind is vochtig en de hemel is bedekt met wolken. Het lijkt erop dat de zon niet tevoorschijn zal komen. De ochtend doet somber aan.

Een jonge man is op bezoek. Hij is goed belezen en ontwikkeld – dat lijkt tenminste zo. Zijn woorden ruiken naar boeken en niets anders dan boeken. Wat is dat een vervelende geur!

Ik luister naar hem, ofschoon hij gekomen was om naar mij te luisteren. Hij heeft een uur gesproken, maar wat hij ook gezegd heeft, niets is van hemzelf. Dit is het soort mechanische geest dat ons onderwijssysteem heden voortbrengt. Het is niet creatief. Het helpt je aan een geheugen, maar niet aan het vermogen om te denken. Gedachten worden verzameld, maar het vermogen om te denken wordt niet verkregen. Deze toestand is rampzalig. Hierdoor vindt er geen groei plaats naar individualiteit en bekwaamheid om te denken, naar een vermogen voor zelfervaring. De persoon herhaalt alleen maar de woorden van anderen, als een machine.

Datgene wat alleen het *geheugensysteem* vult, is *geen* werkelijke kennis. Een dergelijke kennis is slechts in schijn kennis. Kennis moet dat inzicht voortbrengen dat uit zichzelf in staat is problemen aan te pakken. De problemen zijn van mij – hoe kunnen de oplossingen door anderen gegeven mij helpen? Bovendien is elk probleem zo nieuw, dat een oude oplossing nooit de oplossing kan zijn.

De verborgen energie binnenin ons, het talent, moet wakker gemaakt worden door ontwikkeling. We moeten niet volgestopt worden met die gedachten die we zelf niet geleefd noch gekend hebben, die absoluut dood voor ons zijn, en enkel onze last kunnen verzwaren. Onder dit dodelijke gewicht wordt het ontwaken van het talent onmogelijk.

Iedere dag zie ik zulke mensen rondom mij, die vermorzeld worden onder de last van ideeën die zij zelf niet gekend hebben, maar van anderen hebben aangenomen. Het denkbeeld dat niet door jezelf wordt gekend, zal onvermijdelijk een last worden.

Kennis moet *niet* een *passieve aanname* van gedachten zijn. Alleen als kennis gebaseerd is op *actief begrijpen* en *creatief weten* is het zinvol.

Ik vergeet door al deze uitweidingen die jonge man. Toen hij ophield na zijn gedachten geuit te hebben – die helemaal niet van hem waren – keek hij trots om zich heen met een gebaar dat zei: 'ook ik weet het'.

Wat is het moeilijk te weten maar hoe gemakkelijk is het ego van kennis!

Weten wordt niet verkregen, maar het ego neemt het ongetwijfeld over, en denk erom dat de twee uiterst tegenovergestelde dimensies zijn. Weten is de dood van het ego, en waar het ego aanwezig is, kan men gerust de conclusie trekken dat weten nog niet heeft plaatsgevonden. Het is voldoende indicatie voor de afwezigheid van weten.

Weten brengt ego-loosheid. Des te intenser iemand weet, des te beter weet hij dat hij niets weet. Weten haalt het mysterie van het leven niet weg, het onthult het alleen. Op dat moment, als men tegenover het hele geheim van het universum en van het zelf staat – op dat kookpunt wordt de persoon leeg, en al zijn ‘ik-zijn’ verdwijnt. Ego was het product van duisternis en onwetendheid; in het licht van weten sterft het.

Ik zweeg een tijdje en zei daarna tegen hem: “Ik wilde naar je luisteren, maar je hebt niets gezegd. Wat je zojuist hebt gezegd – daar is niets van jou bij. Het is allemaal geleend, en geen rijkdom komt van andermans fortuin. Het kan armoede verbergen, maar roeit het niet uit.”

Wat de waarheid betreft is *alleen de eigen ervaring waar en levend*. Als die aanwezig is, heeft er een revolutie in je leven plaats. Overigens, door het dragen van de last van dode, vreemde gedachten over de waarheid, wordt er niets duidelijk. Het verhoogt alleen maar de last, en de mogelijkheid tot zelfverwerkelijking wordt moeilijker.

Kennis die niet van jezelf is, wordt een hindernis bij het ontstaan van dat weten, dat alleen van jezelf kan zijn.

Gelukzaligheid is de toetssteen van de waarheid

De stad slaapt in de stilte van de avond. Ik ben teruggekeerd van mijn wandeling met een gast. Er is veel gesproken onderweg. De gast is een hylotheïst en een zeer belezen wetenschapper. Hij heeft een heleboel argumenten verzameld. Ik heb ze in vredige stilte allemaal aangehoord, en toen één enkel ding gevraagd: of al deze gedachten hem vrede en geluk brachten, of niet.

Hiermee voelde hij zich een beetje in verlegenheid gebracht, en was niet in staat om antwoord te geven.

Argumenteren is geen toetssteen voor de waarheid, net zo min als gedachten; alleen de ervaring van gelukzaligheid is de toetssteen van de waarheid. Als het juiste bewustzijn daar is, wordt het leven vervuld met gelukzalig bewustzijn als gevolg. De mind is er enkel voor dit doel, om tot dit punt te komen, en het bewustzijn dat je daar niet brengt is meer een on-bewustzijn.

Daarom zei ik tegen hem: “Ik wil helemaal niet tegen je argumenten ingaan; ik vraag alleen of je deze vraag aan jezelf wilt stellen.”

Religie is geen gedachte. Zij is een wetenschap om goddelijk bewustzijn te bereiken. Haar criterium ligt niet in argumentatie maar in ervaring. Zij is niet een analyse van de waarheid, maar het streven naar waarheid en haar vervulling.

